

DE VLAAMSE MINISTER VAN ONDERWIJS
EN DE VLAAMSE MINISTER VAN WERK EN SOCIALE ECONOMIE

NOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft: DUAAL LEREN IN HET HOGER ONDERWIJS EN VOLWASSENENONDERWIJS

1. SITUERING

Het duaal leren gaat vanaf 1 september 2019 organiek van start in het secundair onderwijs in Vlaanderen waarbij het aantal studierichtingen dat duaal aangeboden wordt jaarlijks uitgebreid zal worden. In de memorie van toelichting bij het decreet van 30 maart 2018 wordt weergegeven dat het “expliciet de ambitie is om duaal leren mogelijk te maken in het volwassenenonderwijs en het hoger onderwijs”.

In de beleidsbrief Onderwijs 2018-2019 geeft de minister van Onderwijs aan dat:

- ze samen met de minister bevoegd voor Werk nog deze legislatuur een startnota zal uitwerken over de opstart van duaal leren in het volwassenenonderwijs aan de hand van het VLOR- en SERV-advies,
- een overlegplatform in de VLOR samen met de belanghebbenden waaronder de SERV zal nagaan hoe we het duaal leren in het volwassenenonderwijs zullen kunnen introduceren,
- ze samen met alle betrokken stakeholders zal bekijken welke trajecten men in het hoger onderwijs kan opzetten waarin werkplekleren een sterkere plaats inneemt.

Ook de beleidsbrief Werk onderschrijft deze ambitie:

“Op 1 september 2018 werd het proefproject “Schoolbank op de werkplek” verder uitgebreid tot 50 duale proefopleidingen. Samen met het overlegplatform, het Vlaams Partnerschap en de sectorale partnerschappen wordt toegewerkt naar een 80-tal duale opleidingen voor schooljaar 2019-2020. ESF ondersteunt met een nieuwe oproep de uitrol van deze duale leertrajecten en lanceert in het najaar 2018 een oproep voor pilootprojecten duaal leren in het hoger- en volwassenenonderwijs.”

Daarnaast beveelt het recent gepubliceerde Skills Strategy Diagnostic Report van de OESO aan dat Vlaanderen een cultuur van levenslang leren moet bevorderen wat o.a. door *leren op de werkvloer* in Vlaanderen uit te breiden in hogescholen, universiteiten en volwasseneneducatie mogelijk is.

Op vraag van de bevoegde ministers voor Onderwijs en Werk hebben zowel de VLOR als de SERV adviezen¹ uitgebracht over duaal leren in het hoger onderwijs en volwassenenonderwijs.

In navolging van de adviezen van VLOR en SERV en op vraag van de minister van Werk heeft ESF in oktober 2018 een oproep gelanceerd rond duaal leren in het hoger onderwijs en het volwassenenonderwijs². Het ESF heeft in totaal 13 projecten goedgekeurd die duale trajecten gaan uitwerken. Vier van deze projecten zullen een duaal traject uitwerken in het volwassenenonderwijs, negen in het hoger onderwijs (zowel graduaats-, bachelor- als masteropleidingen) en één in zowel hoger onderwijs als volwassenenonderwijs. De projecten omvatten een voorbereidende fase van 6 maanden en een uitvoeringsfase in het schooljaar/academiejaar 2019-2020 waar er met de studenten en cursisten een duaal traject wordt doorlopen. Het ESF ondersteunt daarnaast een lerend netwerk getrokken door het Departement Onderwijs en Vorming in samenwerking met SYNTRA Vlaanderen. Deze ESF-projecten zijn van start gegaan op 5 maart 2019 en lopen voor een periode van 18 maanden.

2. TOELICHTING STARTNOTA'S DUAAL LEREN

2.1. Bouwstenen startnota's duaal leren

Duaal leren in het hoger onderwijs en volwassenenonderwijs is een thema dat maatschappelijk relevant is. Hoewel er vandaag al heel wat mogelijk is in het hoger onderwijs en volwassenenonderwijs op het vlak van werkpleklernen, is er toch nog ruimte voor uitbreiding en verbetering en zijn meer doorgedreven vormen van leren op de werkplek zoals duaal leren aan te bevelen.

Om van het duaal leren in het hoger onderwijs en volwassenenonderwijs een succesverhaal te maken is het belangrijk dat er een sterk partnerschap is tussen de beleidsdomeinen Onderwijs en Werk, de onderwijsinstellingen, sectoren en ondernemingen.

De ministers van Onderwijs en van Werk leggen gezamenlijk twee startnota's m.b.t. het duaal voor aan de Vlaamse regering: een startnota duaal leren in het hoger onderwijs en een startnota duaal leren in het volwassenenonderwijs om de voorbereiding rond duaal leren te starten. In de startnota's wordt er vanuit een situering ingezoomd op de volgende bouwstenen: terminologische afbakening, curriculum, student/cursist en kwaliteitszorg.

2.2. Verdere stappen in de beleidsvoorbereiding

- Managementcomité Onderwijs, Vorming en Werk (MACO OV&W): De beleidsvoorbereiding rond de uitbreiding van duaal leren in het hoger onderwijs en volwassenenonderwijs gebeurt door het MACO OV&W. Het MACO OV&W krijgt de opdracht om de startnota's verder uit te werken en verder aan te vullen met de input van de Ad hoc klankbordwerkgroep duaal leren hoger onderwijs en volwassenenonderwijs en het ESF-project Lerend netwerk (zie hieronder):
- Ad hoc klankbordgroep duaal leren hoger onderwijs en volwassenenonderwijs (start:

---

¹ Zie bijlagen 1a, 1b, 2a, 2b.

² <https://www.esf-vlaanderen.be/nl/oproepen/duaal-leren-hoger-onderwijs-en-volwassenenonderwijs>

september 2019): Bij het overleg worden minstens de volgende leden betrokken: de Vlor-partners, SERV-partners en de administraties van de beleidsdomeinen Onderwijs en Vorming en Werk en Sociale Economie. Deze ad hoc-werkgroep, in de schoot van de Vlor fungeert als klankbord voor het beleid en denkt mee na over de in deze nota aangekaarte beleidsvragen of discussiepunten. De Vlor staat in voor het secretariaat van de werkgroep en werkt hiervoor samen met de Serv.

- Lerend netwerk ESF (start: maart 2019): Het lerend netwerk wordt aangestuurd door vertegenwoordigers van het Departement Onderwijs en Vorming en SYNTRA Vlaanderen. De vaste leden van het lerend netwerk zijn de volgende:

- o projectpromotoren van de geselecteerde projecten van de ESF-oproep 451 en hun partners,
- o een vertegenwoordiger van het ESF-agentschap,

In het lerend netwerk worden ook andere stakeholders betrokken worden zoals VDAB, het Departement Werk en Sociale Economie, de pedagogische begeleidingsdiensten van het volwassenenonderwijs, VOCVO, Onderwijsinspectie, AHOVOKS, sectoren...

De doelstellingen van het Lerend netwerk zijn de volgende:

- o de kennisdeling tussen alle betrokken actoren bevorderen met het oog op de disseminatie en verwezenlijking van de projectdoelstellingen,
- o aanbevelingen formuleren naar beleid, onderwijsinstellingen en het werkveld.

3. WEERSLAG VAN HET VOORSTEL OP DE BEGROTING VAN DE VLAAMSE GEMEENSCHAP

Het voorstel heeft geen weerslag op de financiën van de Vlaamse Gemeenschap noch op personeelsvlak, noch op het vlak van de werkingsuitgaven, de investeringen en schuld, en de ontvangsten.

4. WEERSLAG VAN HET VOORSTEL OP DE LOKALE BESTUREN

Het voorstel heeft geen weerslag op de financiën van de lokale besturen noch op personeelsvlak, noch op het vlak van de werkingsuitgaven, de investeringen en schuld, en de ontvangsten.

5. WEERSLAG VAN HET VOORSTEL OP HET PERSONEELSBESTAND EN DE PERSONEELSBUDGETTEN

Het voorstel van beslissing heeft geen weerslag op het personeelsbestand en op het personeelsbudget, zodat het akkoord van de Vlaamse minister, bevoegd voor het algemeen beleid inzake personeel en organisatieontwikkeling, niet vereist is.

6. VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist, met dien verstande dat deze beslissing geen enkel financieel of budgettair engagement inhoudt:

1. haar goedkeuring te hechten aan bovengenoemde startnota's;

2. het Managementcomité Onderwijs, Vorming en Werk (MACO OV&W) de opdracht te geven om op basis van deze startnota's het beleidsvoorbereidend proces m.b.t. het duaal leren in het hoger onderwijs en volwassenenonderwijs verder uit te werken. Het MACO OV&W werkt hiervoor samen met de in punt 2.2. vermelde klankbordgroep en houdt rekening met de input uit het ESF-project 'Lerend netwerk Duaal leren Hoger onderwijs en Volwassenenonderwijs'.

De Vlaamse minister van Onderwijs,

Hilde CREVITS

De Vlaamse minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport

Philippe MUYTERS

Bijlagen:

- Bijlage: startnota duaal leren in het hoger onderwijs
- Bijlage: startnota duaal leren in het volwassenenonderwijs
- Bijlage: advies VLOR duaal leren in het hoger onderwijs (van 12 juni 2018)
- Bijlage: advies SERV duaal leren in het hoger onderwijs (van 2 juli 2018)
- Bijlage: advies VLOR duaal leren in het volwassenenonderwijs (van 8 mei 2018)
- Bijlage: advies SERV duaal leren in het volwassenenonderwijs (van 21 december 2018)